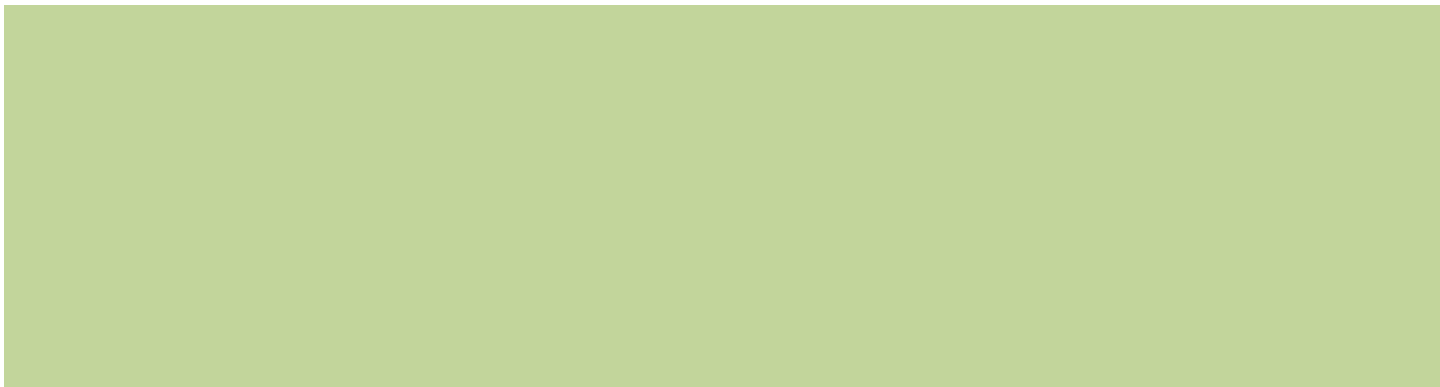

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2024

Väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2017-2021

Talous

Valtuustokauden alussa 2017 riskinä nähtiin maakunta- ja sote uudistus ja sen vaikutukset. Kunta siirsi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja tuottamisvastuun 1.1.2017 alkaen Siun soten kuntayhtymään. Valtuustokauden lopussa koronaviruksen vaikutukset heijastuvat voimakkaasti kuntatalouden ennakoitavuuteen ja kehitysnäkyymiin. Käyttötalouden toteutumiseen koronalla oli kuitenkin ennakoitua pienemmät vaikutukset kuin etukäteen arvioitiin.

Kunnan ulkoinen toimintakate (käyttötalouden nettomenot) oli vuonna 2017 -23,6 milj., - 6.839/asukas ja vuonna 2020 -24,59 milj., -7.697 milj.. Tulorahoituksen osalta Heinäveden kunta on hyvin riippuvainen valtionosuuksista. Valtionosuudet 2017 13,94 milj. ja 2020 14,53 milj. Verotulot 2017 12,06 milj. ja 2020 12,19 milj. Kunnan vuosikate vuonna 2017 oli 2,35 milj., 663/asukas. Vuonna 2020 vuosikate oli 2,58 milj., 807/asukas. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot ja arvonalentumat vuonna 2017 1,38 ja v. 2020 1,55 milj.. Vuosikate on kattanut poistot valtuustokaudella. Lainakanta / asukas tilanne oli 31.12.2017 17.397.964 / 5.034 asukas. ja valtuustokauden lopussa 2020 kunnan lainakanta on pienentynyt. Tilanne 31.12.2020 on 14,46 milj. . Lainakanta / asukas 31.12.2020 on 4.525,11. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2017 419.463,86, 121/asukas ja v. 2020 1,59 milj. , 497,82/asukas. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2017 419.463,86, 121/asukas ja v. 2020 1,59 milj. , 497,82/asukas.

Väestö ja työllisyys

Kunnan asukasluku oli vuoden 2017 3 455 henkilöä, jossa oli laskua vuoteen 2020 260 henkeä. Tilanne vuoden 2020 lopussa 3195 henkilöä. Luonnollinen väestönkasvu on ollut merkittävä tekijä väestönmuutoksessa. Muuttoliike on ollut nettovaikutukselta koko ajan tasainen. Väestökehitys onkin yhdessä työllisyystilanteen kanssa iso haaste kunnalle. Väestö ikääntyy ja se näkyy huomattavan korkeana huoltosuhteena. Huoltosuhde on kasvanut valtuustokaudella 2017 91,8 ja 2020 96,5. Yli 65-vuotiaiden väestömäärä on erityisesti kasvussa vuonna 2017 36,6 % ja 2020 38,72 %. Väestökehitys onkin yhdessä työllisyystilanteen kanssa iso haaste kunnalle. Vuonna 2017 Heinävesi vastaanotti ensimmäistä kertaa 20 kiintiöpakolaista Syyriasta ja vuonna 2019 10 uutta syyrialaista. Vuonna 2021 syyrialaisia kiintiöpakolaisia tulee noin 20. Heidän kotouttamista ja ohjausta on tehty yhdessä Siun soten kanssa. Kunnassa on palkattuna kotouttamistyöhön koordinaattori.

Heinävedellä oli joulukuun 2020 lopussa työttömänä 194 henkeä eli 15,6 % (ed. vuosi 179 12,7 %) työvoimasta. Muutos valtuustokauden 2017 alkuun on merkittävä sillä Heinävedellä oli joulukuun 2018 lopussa työttömänä 177 henkeä eli 13,3 % työvoimasta. Työvoiman määrä on myös laskussa, vuonna 2017 1326 henkeä ja 2019 1297 henkeä vuonna 2020 1246 (-80). Työvoiman laskulla on erittäin iso vaikutus henkilöstön saatavuuteen ja työvoima pulaa onkin jo mm. hoiva- ja hoitosektorilla sekä siivous- ja ruokahuollossa.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Lasten ja nuorten väestömäärät ovat laskeneet valtuustokauden seurantavuosien aikana. Lapsiperheiden prosenttiosuus on kuitenkin pysynyt ennallaan 26,2% (2017 25,9 %) perheistä.

Yksinhuoltajaperheiden määrä on jatkanut kasvuaan. Vuonna 2019 yksinhuoltajaperheitä oli 25,8 (2017 25,0 %), joka on vertailualueeseen nähden korkeampi. (Pohjois-Karjala 23,1 %) Perusterveydenhuollon lastenneuvolakäynnit (0-7v) on selkeästi laskeneet, mutta kouluterveydenhuollon käynnit ovat hyvällä tasolla vertailukuntiin nähden. Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1 000 alle 18-vuotiaista oli 38 (2018=78), määrä on laskenut edellisestä vuodesta ja on selkeästi pienempi kuin Pohjois-Karjalassa (65). Varhaiskasvatukseen vuoden lopussa osallistuneiden kaikkien lasten osuuden prosentteina väestön 1 - 6-vuotiaista 74,1%, kun vastaava luku Pohjois-Karjalassa on 64,8%. Lastensuojelun avohuollon tukitoimen piirissä on aikaisempaa vähemmän asiakkaita. Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä Heinävedellä vuonna 2019 6,1% (2018 7,3%). Pohjois-Karjalassa vastaava luku on 4,2 % (2018 3,9%). Kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä on kasvanut, vuonna 2019 kodin ulkopuolelle sijoitettuna oli 2,3 (2018=1,8 %) vastaavan ikäisestä väestöstä.

Kouluterveyskyselyn (8-9 lk.) mukaan (2019) lasten ja varhaisnuorten turvallisuutta kuvaavat indikaattorit eivät ole hälyttävällä tasolla, mutta ovat hyvinvoinnin kannalta selkeästi huonompaan suuntaan menossa ja merkittäviä seurattavia. Koulu-uupumusta kokee 8,2% peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisista. Ja 14 % oppilaista eivät koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä. Heinäveteläisistä nuorista 10,2% (9,8%) ilmoittaa ettei ole yhtään ystävää. Vastaajat kokevat kuitenkin olevansa erittäin tyytyväisiä elämäänsä 34% (20%) Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien määrä on noussut 32,7 (20%). Tupakointi on selkeästi nousussa ja nyt päivittää tupakoivia on jo 20 %. Humalahakuinen juominen on myös nousussa. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa on 16% vastaajista (8,5%). Vastaajista 26% (18,6%) kokee, että omalla paikkakunnalla on helppo hankkia huumeita. Hengästyttävän liikkumisen määrä on yleistynyt viikkotasolla merkittävästi ja 16 % ilmoittaa liikkuvansa vähintään tunnin päivässä. Liikuntaa yli 4h viikossa harrastavien määrä on tippunut selkeästi 14% (33,3%). Vastaajista 14% (5%) ilmoittaa, ettei harrasta yhtään liikuntaa.

Ylipaino on yleistä nuorilla, sillä neljännes 20,5 8. ja 9-luokkalaisista on pituuden ja painon suhteen (BMI) ylipainoinen. Kouluruokailun säännöllisyys on parantunut, sillä vain 14% (23,3%), ettei syö kouluruokaa. Terveystilantarkistamisen aktiivisuuden liikunnan pistemäärä (TEA) vuodelta 2020 oli 40 (koko maa 72) ja perusopetuksen osalta vuodelta 2019 68 (koko maa 66).

Nuoret ja nuoret aikuiset

Nuorten (15-24v) osuus väestöstä on laskenut viiden vuoden seurantajakson aikana. Vuonna 2019 15-24-vuotiaiden osuus väestöstä oli 6,24 % (n=203). Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä vuonna 2018 oli 5,8% henkilöä. Määrä on laskussa. Nuorisotyöttömyys (18-24v) on pysynyt samalla melko samalla tasolla. Vuonna 2019 nuorisotyöttömiä oli 18,0%. Etsivän nuorisotyön asiakkaita 2019 oli 38 nuorta, iältään 12-29 –vuotiaita. (2019) Työmuotona on ollut ryhmätoimintaa, ohjausta mm. työnhakuun, opintoihin, viranomaisasiointiin sekä harrasteiden pariin.

Ikäihmiset

Väestö ikääntyy voimakkaasti. 65-vuotta täyttäneiden osuus väestöstä vuonna 2019 38,72% (1260) 2018 37,7 % n=1256.

Väestöennusteen vuonna 2025 65-vuotta täyttäneiden osuus on jo 44,8 % ja väestöennusteen 2030 mukaan osuus kasvaa jo yli 45 %. 75-vuotta täyttäneistä kotona asuu 92 % vastaavan ikäisistä, joka vastaa valtakunnallista suositusta (91-92 %).

Kotona asuvien 65 vuotta täyttäneiden osuus on Heinävedellä 95,4 % ja kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus 92%. Määrät ovat vertailualueen mukaiset. Omaishoidon tukea saaneiden 65 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuus on 4,1% ja 75 vuotta täyttäneiden 6,6%. Säännöllisesti kotipalvelua ja/tai kotisairaanhoidoa saa 65 vuotta täyttäneistä 7,6% ja 75 vuotta täyttäneistä 13,3%.

Kaikki ikäryhmät

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit sisältävät lääkärikäynnit terveyskeskusten äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa, työterveyshuollossa sekä kotisairaanhoido- ja mielenterveyskäynnit ja muut avohoitokäynnit (erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen, esim. lääkärintodistukset). Käyntejä on Heinävedellä 2028 / 1000 asukasta. (2017 1702)

Yksityislääkäreiden palveluita käyttää noin viidennes väestöstä, ja taso on pysynyt samana viime vuosina. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat 2017 1414,2/asukas ja vuonna 2020 1644,1/asukas (Pohjois-Karjala 1 234,0/asukas). Kustannukset ovat kasvussa ja selkeästi korkeammat kuin Pohjois-Karjalassa yleisesti. Kunnan yleinen pienituloisuusaste oli vuonna 2017 15,5 ja vuonna 2020 18,7. Gini-kerroin (joka kuvaa tuloeroja) on muuttunut vuodesta 2017 25,5 ja on nyt 2020 25,0. Koulutustaso on ollut tasaisessa kasvussa ja on nyt 271,8 (vuonna 2017 258)

Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi 2021-2024

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki, 1000 euroa

Väestö 31.12.

Huoltosuhde, demografinen

Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

16 - 24-vuotiaat, % väestöstä

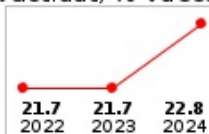
25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

2023 - 2024

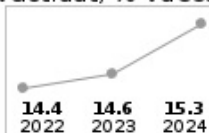

12 Koko maa
15.6 Pohjois-Karjala
20.2 Polvijärvi
22.8 Heinävesi
24.4 Ilomantsi
25.7 Rääkkylä

75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

2023 - 2024

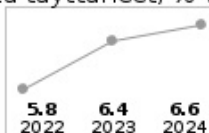

8.6 Koko maa
10.1 Pohjois-Karjala
12.5 Polvijärvi
15.3 Heinävesi
15.7 Ilomantsi
16.9 Rääkkylä

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

2023 - 2024

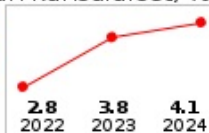

3 Koko maa
3.6 Pohjois-Karjala
4.8 Polvijärvi
5.7 Rääkkylä
6.5 Ilomantsi
6.6 Heinävesi

Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

2023 - 2024

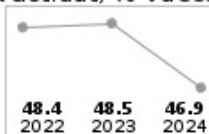

1.1 Polvijärvi
3.2 Rääkkylä
3.4 Ilomantsi
4.1 Heinävesi
4.8 Pohjois-Karjala
7.3 Koko maa

15 - 64-vuotiaat, % väestöstä

2023 - 2024

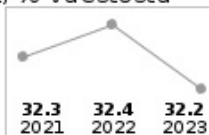

45.1 Rääkkylä
45.4 Ilomantsi
46.9 Heinävesi
49.7 Polvijärvi
58 Pohjois-Karjala
61.9 Koko maa

Työlliset, % väestöstä

2022 - 2023

29.6 Ilomantsi
29.8 Rääkkylä
32.2 Heinävesi
34.4 Polvijärvi
37.8 Pohjois-Karjala
43.1 Koko maa

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työttömät, % työvoimasta

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinasuvat naiset, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista

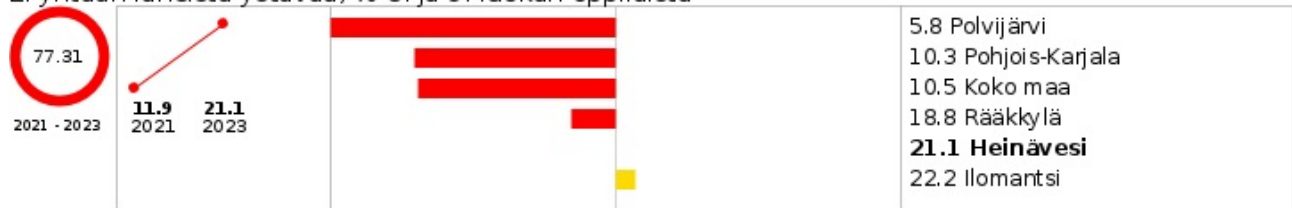
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

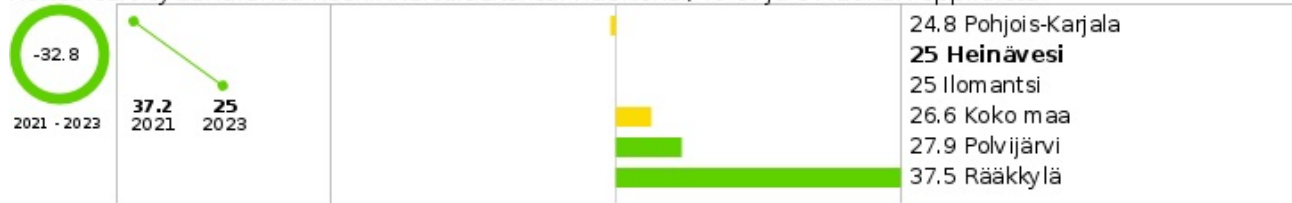
Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

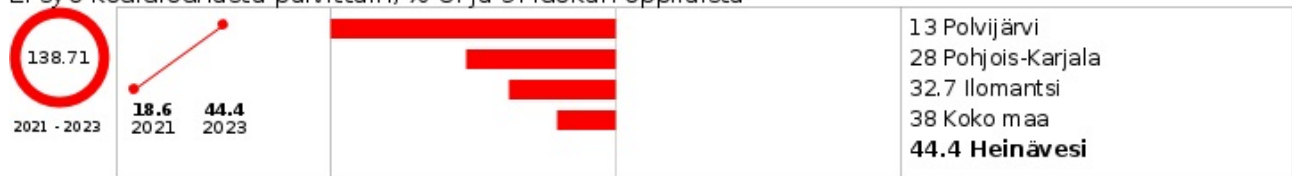
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

TALOUS JA ELINVOIMA

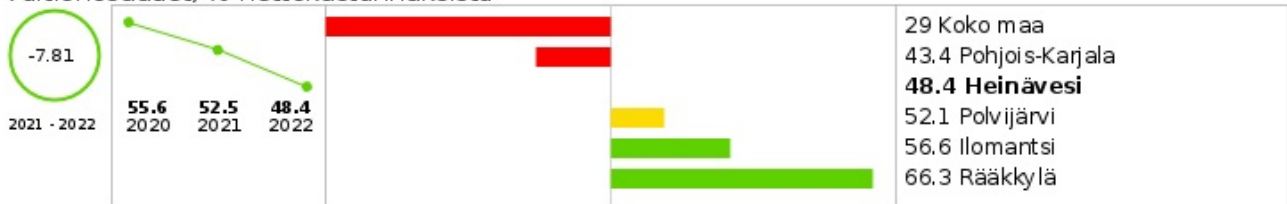
Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Verotulot, euroa / asukas

Vuosikate, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Vuosikate, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

2021 - 2022

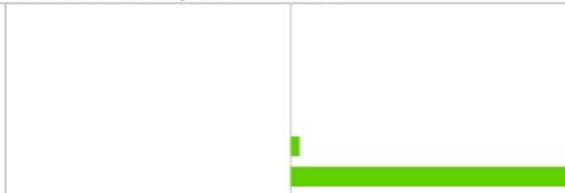
1324 Polvijärvi
1532 Ilomantsi
2629 Pohjois-Karjala
2641 Rääkkylä
2918 Heinävesi
3368 Koko maa

Menot

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki, 1000 euroa

2023 - 2024

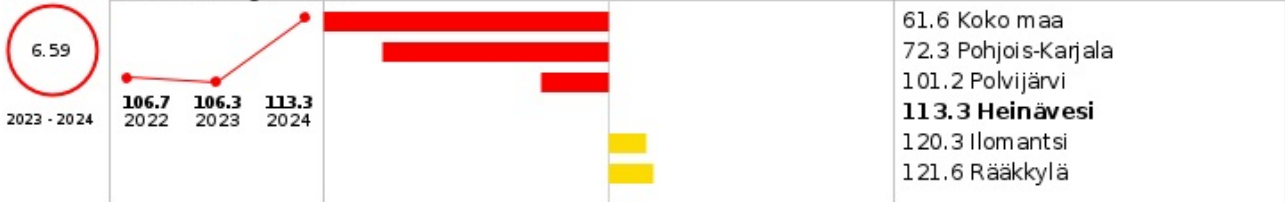
209 Heinävesi
210 Rääkkylä
341 Polvijärvi
384 Ilomantsi
17097 Pohjois-Karjala
469782 Koko maa

Elinvoima
Väestö

Väestö 31.12.

Huoltosuhde, demografinen

Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

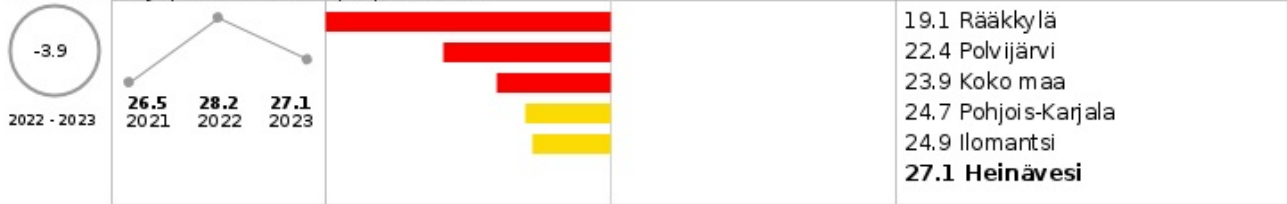
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Koulutustasomittain

0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

16 - 24-vuotiaat, % väestöstä

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

15 - 64-vuotiaat, % väestöstä

Elinvoima

Työlliset, % väestöstä

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

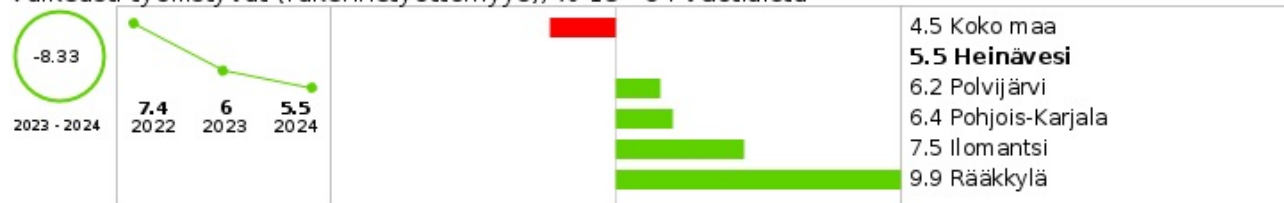
Työttömät, % työvoimasta

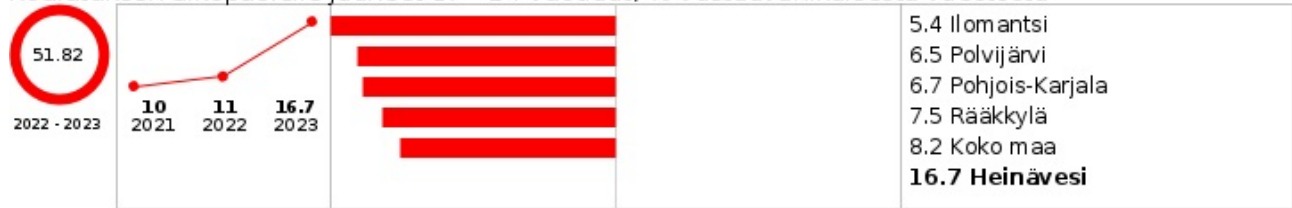
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

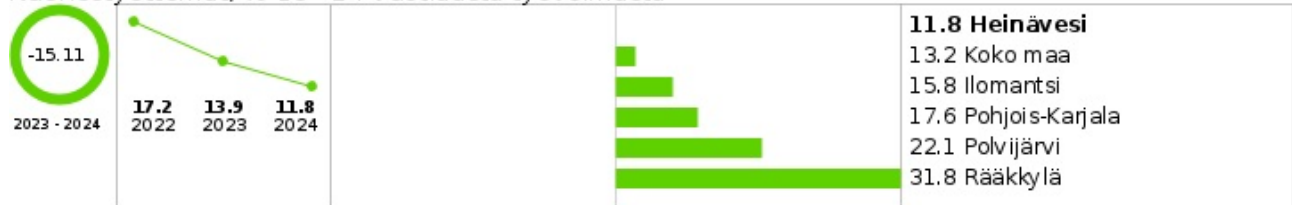
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinasuvat naiset, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinasuvat miehet, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista

Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Kunnan talouden osalta verotulot muodostavat merkittävimmän rahoituksen tulopohjan 7,5 milj. koska valtionosuudet ovat kunnassa erittäin pienet 91.940 euroa. Valtionosuudet olivat Heinävedellä asukasta kohden vielä vuonna 2022 korkeat kuten verrokkikunnissa Ilomantsi ja

Rääkkylä. Tilanne on kuitenkin muuttunut erittäin voimakkaasti vuonna 2023 ja erityisesti vuodelle 2024. Kunnan lainakanta on pienentynyt strategisten tavoitteiden mukaisesti, mutta on edelleen verrokkikuntiin nähden korkeampi. Negatiivinen tulorahoitus velkaannuttaa kuntaa. Suhteellinen velkaantuneisuus on kuitenkin laskenut selkeästi ja vuosikate kattaa poistot. Verrokkikunnissa on samankaltainen väestörakenne.

Ikärakenne on vanhusvoittoinen ja sairastavuus on suurta. Kunnan asukasluku oli vuoden 2024 lopussa 2929 (ennakkotieto) Tilanne 31.12.2023 oli 3003 (ennakkotieto). Laskua vuodesta 2023 yhteensä 74 henkilöä. Luonnollinen väestönkasvu -45 (edellinen vuosi -51) ja muuttoliike oli negatiivinen -27 (edellinen vuosi -7). Erityisesti kuolleisuuden suuri määrä 58 (edellinen vuosi 60) on edelleen näkynyt. Väestökehitys onkin iso haaste kunnalle. Väestömäärä on laskenut ja huoltosuhde (demografinen) on kasvanut merkittävästi myös edelliseen vuoteen ja on koko maata heikompaa. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Heinävedellä arvoon vaikuttaa eläkeikäisten määrä suhteessa työikäiseen väestöön. Työikäisten 15-64 vuotiaiden prosenttiosuus väestöstä on alle 50% eli 48,4%. Sen myötä myös työllisten osuus väestöstä on pieni 32,4%. Ulkomaankansalaisten määrä on kasvanut ja on nyt 2,8% väestöstä.

Koulutustasomittain on ollut koko ajan nousussa ja kertoo, että tutkinnon suorittaneita on yhä enemmän. Koulutustaso on kuitenkin edelleen koko maata selkeästi alempi 256,5. Matalasti koulutettujen perheiden lapset kouluttautuvat selvästi harvemmin korkea-asteelle kuin samanikäiset keskimäärin. Tutkimusten mukaan myös huono-osaisuus periytyy. Esimerkiksi vanhempien toimeentulo-ongelmat vaikuttavat keskeisesti myös lapsen tulevaisuuteen. Tiedetään, että perusasteen koulutuksen varassa oleville kasautuu muita enemmän myös sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia ongelmia. Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17- 24 vuotiaiden osuus on 10,0 prosenttia. Peruskoulun jälkeisessä nivelvaiheessa koulutuksesta syrjään jääneillä on kohonnut riski jäädä pysyvästi osattomiksi koulutuksesta ja työstä. Toisen asteen tutkinnon puuttuminen on yhteydessä työttömyyteen, köyhyyteen, aikaiseen eläköitymiseen sekä siihen, ettei opiskele enää myöhemminkään elämässä. Kaikista asutokunnista yhden hengen asutokuntien osuuden prosentteina on 50,4 ja se on suurempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa.

Yksinhuoltajaperheitä on lapsiperheistä 27,1% ja se on suurempi kuin verrokkikunnissa ja koko maassa. Määrä on ollut useita vuosia kasvussa. Kunnan yleinen pienituloisuusaste on 19,6 prosenttia. Pienituloisuus on sosioekonomisista ryhmistä yleisintä työttömien keskuudessa, opiskelijoista kolme kymmenestä oli pienituloisia. Harvinaisinta pienituloisuus on palkansaajien keskuudessa. Eläkeläisten pienituloisuuden kasvu kohdentuu erityisesti yksinasuviin yli 65-vuotiaisiin. Pienituloisuus on yleisintä yksinasuvilla, joista vajaat 30 prosenttia on pienituloisia. Myös yhden huoltajan talouksissa asuvien lasten ja aikuisten pienituloisuus on yleistä. Lasten pienituloisuusaste on kasvanut ja on edelleen verrokkikuntiin ja koko maahan nähden korkea.

Työllisyystilanne on vuodesta 2021 on parantunut vuosittain. Heinävedellä oli joulukuun 2024 lopussa työttömänä 141 eli 12,4% (ed. vuosi 157 henkeä eli 13,2 %) työvoimasta. Edelliseen vuoteen verrattuna työttömien määrä laski 16 hengellä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on 35 (ed. vuosi 51). Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli 12 (ed. vuosi 8). Työvoiman määrä on laskenut 52 henkeä vuonna 2022 1219, vuonna 2023 1191, vuonna 2024 1139 henkeä. Kunnan osarahoittamaa työmarkkinatukea sai 67 (ed. vuosi 66), maksettuja etuuksia 356.421 (ed. vuosi 376.738) joista kunnan osuus 208.833 (ed. vuosi 222.542). Kuukausitasolla 17.403 (ed. vuosi 18 545 euroa.)

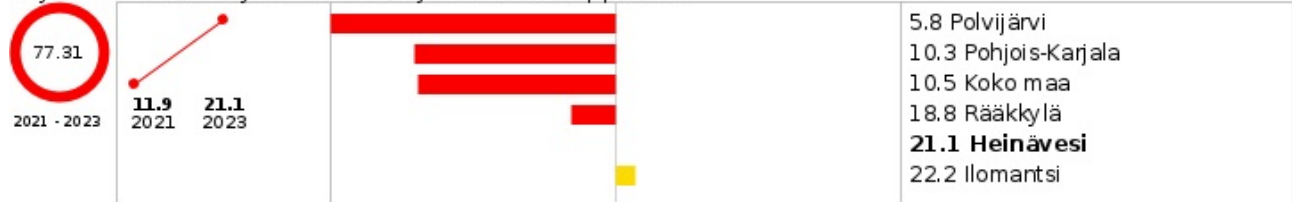
Gini-kerroin on yksi yleisimmin käytetyistä tuloerojen mittareista. Luku 25,5 kertoo melko tasaisesta tulonjaosta. Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä on hieman laskenut. Ulkomaankansalaisten osuus on kasvanut yhä lähemmäs koko Pohjois-Karjalan tilannetta ollen 2,8 % väestöstä.

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

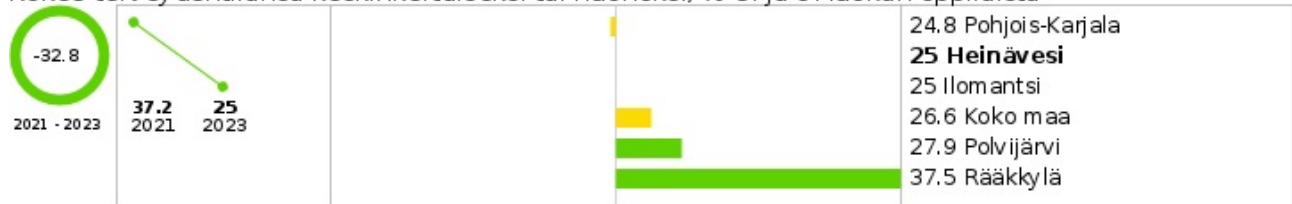
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

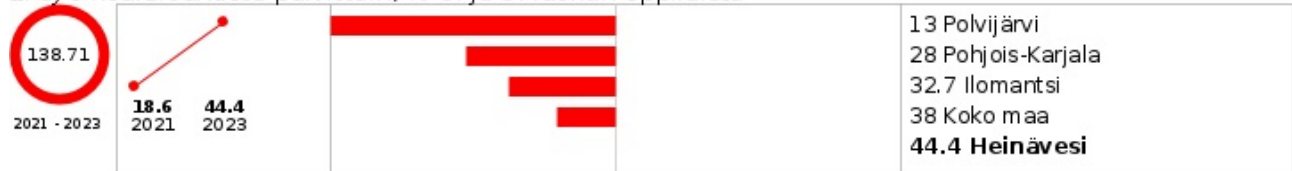
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Kunnan palvelut

Päivähoito

Lasten päivähoidossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä

Koulu

Terveystiedon edistämisaktiivisuus (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Muut palvelut

Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1 000 alle 18-vuotiasta

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Sosiaaliset suhteet ovat erityisen tärkeitä lapsille ja nuorille koska heidän käsityksensä itsestään suhteessa muihin ovat vasta muotoutumassa. Lapsuudessa ja nuoruudessa koettu ulkopuolisuus vaikuttaa pitkälle aikuisuuteen esimerkiksi opiskelu- ja työuralta syrjäytymisenä ja viimesijaisten palveluiden lisääntyneenä tarpeena. Huolestuttavaa Heinävedellä on se, että 21,1 % 8-9 lk kokee ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää. Lapsuuden ja nuoruuden elinolot, opitut tavat ja terveystottumukset vaikuttavat läpi elämän. Kehitysympäristöillä, joissa lapset ja nuoret arkeaan elävät, on suuri merkitys joko hyvinvointi- ja terveyserojen tasaajana tai lisääjänä. Opiskeluhuollon työ on tärkeää terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa. Nuorille tulee tarjota matalan kynnyksen apua erilaisissa elämän pulmatilanteissa ja tarvittaessa elintapojen muutokseen.

Heinävedellä nuorten terveydentilan kokemus on parantunut. Huolta lasten ja nuorten asioista on selkeästi enemmän, koska lastensuojelun tukitoimien piirissä on 10% 0-17 vuotiaista.

Lastensuojelun tarkoitus on turvata lapsen etua ja tukea perhettä tilanteissa, joissa omin voimin on vaikea selvittää. Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä on selkeästi enemmän lapsia kuin verrokkikunnissa. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on kasvanut. Lastensuojelun vaikeimpia kysymyksiä on, milloin huostaanottoon tulee ryhtyä ja miten huostaanoton tarvetta arvioidaan. Tähän kysymykseen ei ole olemassa, eikä ole mahdollista luoda yksityiskohtaista mallia, jossa tarkasti ennalta määriteltujen kriteerien avulla pystyttäisiin osoittamaan huostaanoton tarve. Lapsen edun ja perheen tilanteen arviointi on aina yksilökohtaista. On arvioitava lapsen etua, kasvuolosuhteita, avohuollon tukitoimien riittävyyttä ja lapsen elämäntavan vahingollisuutta.

Terveystottumusten osalta nuorten ylipainon yleisyydessä on tapahtunut iso muutos. Ylipainon ilmoittaa 37,8 % 8 ja 9 luokan oppilaista, kun koko maassa 17,4%. Lapset ja nuoret syövät kouluruokaa myös huonommin kuin verrokkikunnissa tai koko maassa. Jokaisen on tärkeää syödä päivittäin hyvin. Kylläinen lapsi jaksaa keskittyä paremmin kuin nälkäinen, ja hyvin syönyt sietää helpommin arjen kiireitä. On lapsia, joille koululounas on päivän ainoa lämmin ateria, joten sen syömiseen kannattaa kannustaa. Vapaa-ajan harrastamiseen on paikkakunnalla hyvät mahdollisuudet. Liikkuminen vapaa-ajalla onkin kasvanut selkeästi edelliseen vuoteen ja on parempaa kuin verrokkikunnissa. Ikäluokkien välillä on myös isoja eroja vuosittain. Päihteiden käyttö on paikkakunnalla selkeästi yleisempää kuin koko maassa tai verrokkikunnissa. Nuoret ovat humalahakuisempia ja tupakoivat selkeästi enemmän kuin verrokkikunnat ja koko maan tilanne. Tilanne ei ole muuttunut parempaan suuntaan. Päihdyttävien aineiden käyttöön syntyy helposti riippuvuus. Sen vuoksi on tärkeää ehkäistä niiden käytön aloittamista.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 16 - 24-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

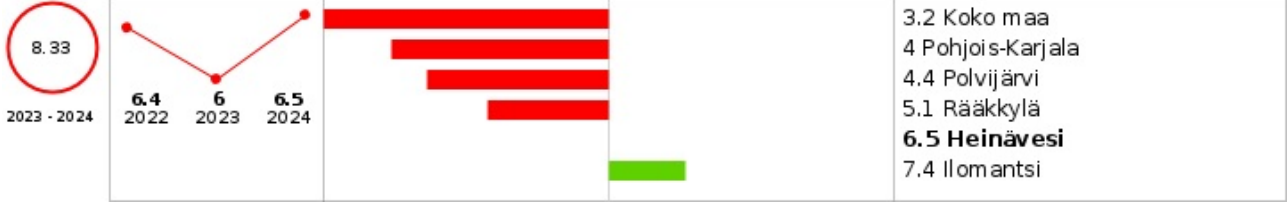
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Verenkiertoelinten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

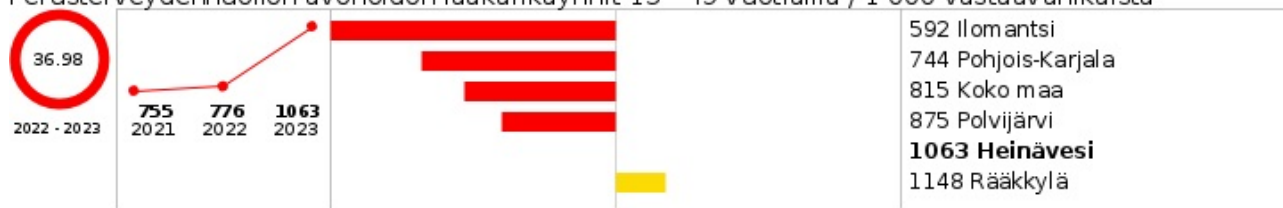
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

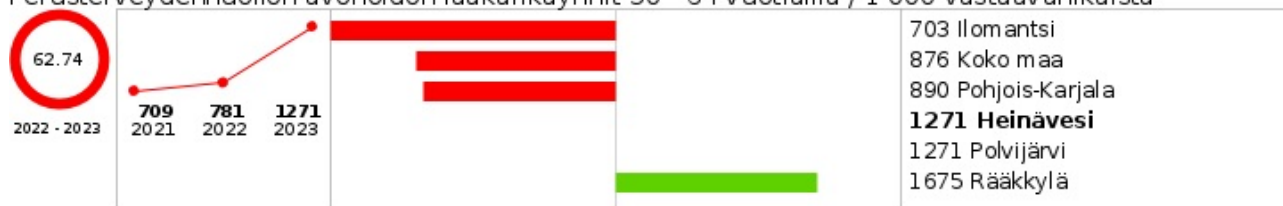
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

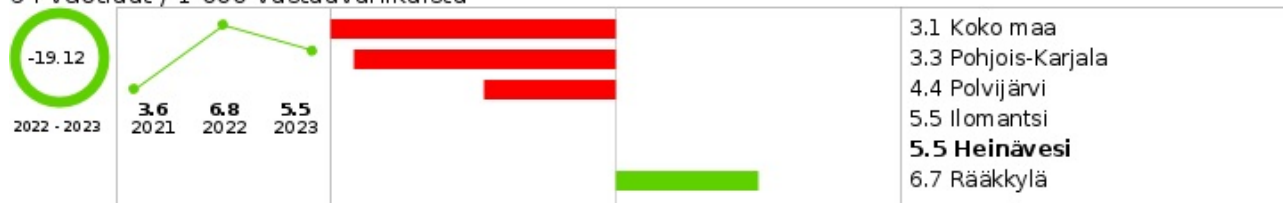
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit sisältävät lääkärikäynnit terveyskeskusten äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa sekä kotisairaanhoidon- ja mielenterveyskäynnit ja muut avohoitokäynnit (erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen, esim. lääkärintodistukset). Käyntien määrä 15-49 -vuotiailla on kasvanut ja 50-64-vuotiailla erityisesti kasvussa. Molemmat ovat verrokkikuntiin nähden korkeammat.

Mielenterveysperusteisten sairauspäivärahopäivien määrä yhtä työikäistä henkilöä kohden on hieman laskenut ja samalla tuki- ja liikuntaelinsairauksiin perustuvien sairauspäivärahopäivien määrä on pysynyt ennallaan. Suuntaus on ollut samankaltainen koko maassa. Masennus- ja ahdistuneisuushäiriöt ovat olleet mielenterveysperusteisten sairauspäivärahopäivien kasvun taustalla valtakunnallisesti.

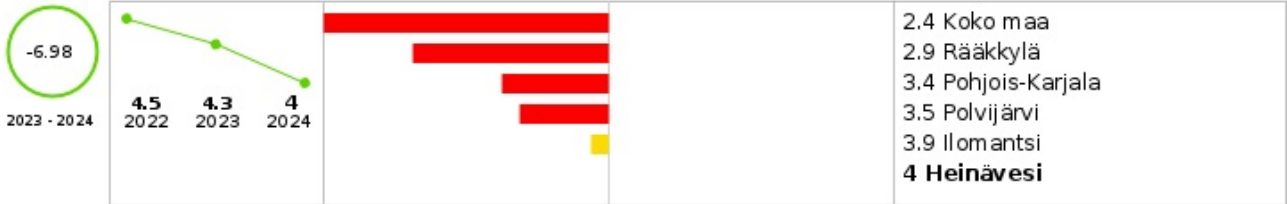
Työkyvyttömyyseläkkeeseen on oikeutettu, kun työkyky on alentunut vähintään 40 % sairauden, vian tai vamman vuoksi vähintään vuoden ajaksi yhtäjaksoisesti. Terveystilasta riippuu, voidaanko työkyvyttömyyseläke myöntää määräaikaisena vai toistaiseksi voimassa olevana. Työkyvyttömyyseläkkeen määrä on pysynyt samankaltaisena kunnassa useamman vuoden ajan. Eläkkeen perusteena on isoimmin mielenterveysperusteiset sairaudet 6,3 %, sitten tuki- ja liikuntaelinsairaudet 2,3 % ja verenkiertoelinten sairaudet 0,4 %.

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

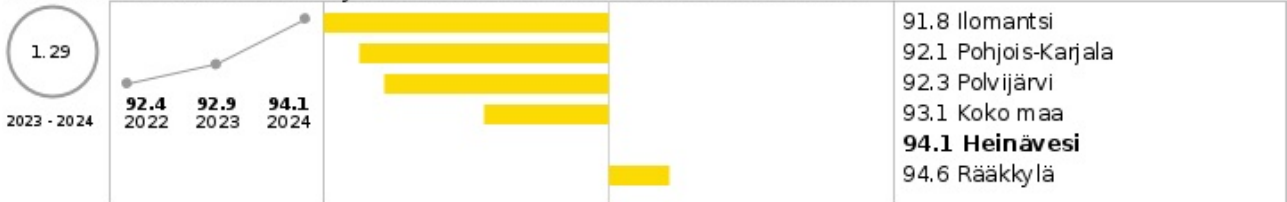
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

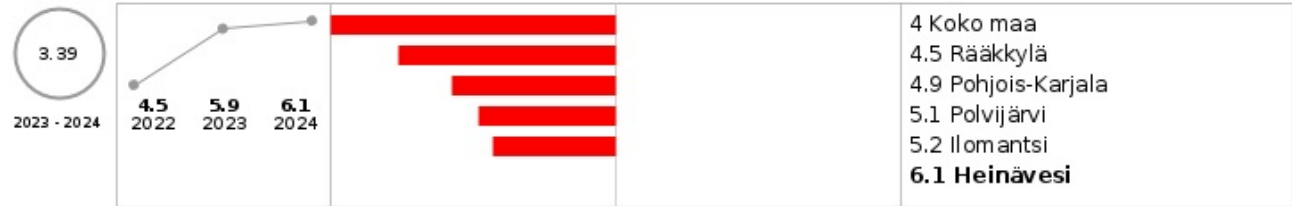
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

IKÄIHMISET - Yhteenveto

Täyttä kansaneläkettä vuoden lopussa saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuuden prosentteina vastaavanikäisestä väestöstä indikaattori on hieman laskussa. Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansioeläkkeitä. Vuonna 2023 kansaneläkkeen täysi määrä yksinasuvalle on 783,4 e/kk. Pienituloisuus on suhteellista ja sen raja on Eurostatin määritelmän mukaisesti 60 % mediaanitulosta, mikä tarkoittaa yhden hengen taloudelle noin 1 350 euroa kuukaudessa vuonna 2021.

STM:n tavoiteohjelman mukaisesti itsenäisesti tai lähiomaisten tai -ympäristön tukemana ja/tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämien koti- ja avohuollon palveluiden turvin selviävien 75 vuotta täyttäneiden osuus olisi 90 %. Heinävedellä tavoitteen mukaisesti asuu reiluisti yli 90 % kotona. Omaishoidon tuen 75 vuotta piirissä on 6,1 % ja tämäkin luku on verrokkikuntiin nähden isoja

edelleen kasvanut. Tehostetun palveluasumisen piirissä on 75 vuotta täyttäneistä 5,5 %. Indikaattori kuvaa ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen peittävyttä. Luvun osalta tilanne on matalampi kuin verrokkikunnissa, ja ikäluokat ovat kotipalvelun tai omaishoidon piirissä. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä on hieman laskenut, mutta on edelleen koko maahan ja verrokkikuntiin nähden korkea. Indikaattoria voi käyttää vaikean mielenterveysongelmaisuuksien epäsuorana osoittimena. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä on myös verrokkikuntiin ja koko maahan nähden enemmän.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

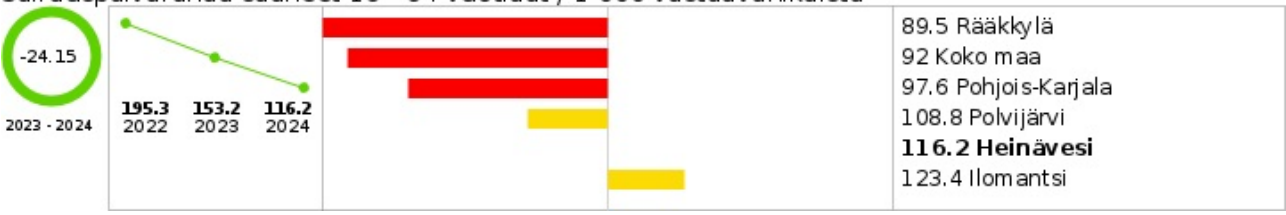
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Aänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

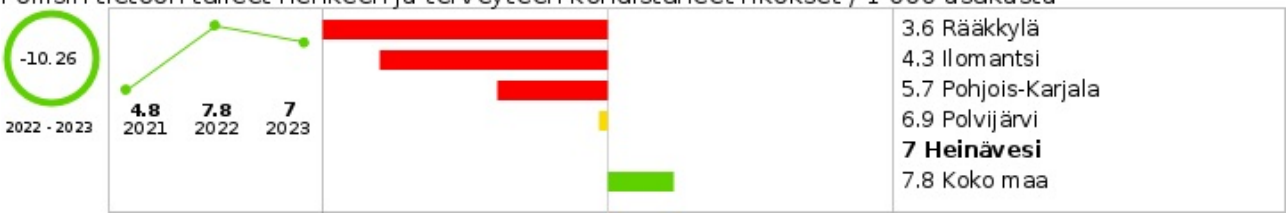

Sairauspäivärahaa saaneet 16 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

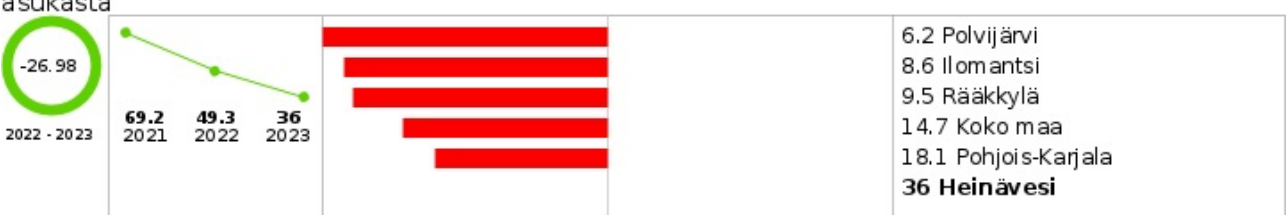

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 1 000 asukasta

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

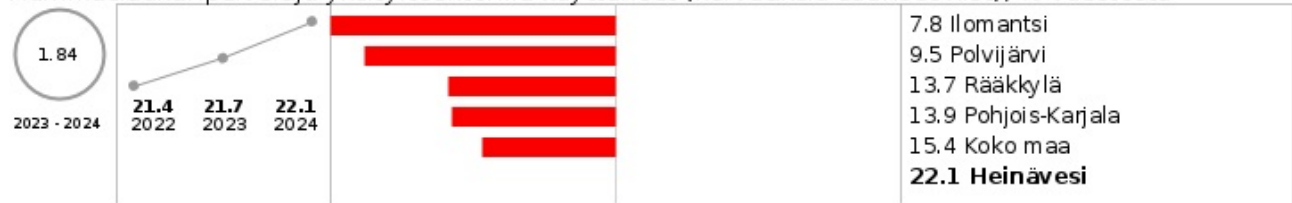
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä

Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä

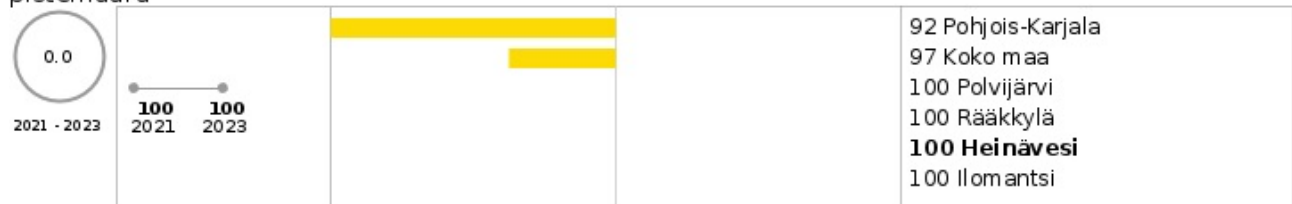
Väestön terveydentilan seuranta ja arviointi kunnan johdossa, pistemäärä

Terveydenedistamisaktiivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä

Hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavat tavoitteet kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa, pistemäärä

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1 000 asukasta

Toimeentulotuki, euroa / asukas

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas

Erikoissairaanhoidon nettokustannukset, euroa / asukas

Vapaa-aika

Terveystoimien edistäminen (TEA) liikunnan edistämiseksi, pistemäärä

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

Äänestysaktiivisuudessa oli isoja eroja kuntien välillä. Heinävedellä kuntavaaleissa 2021 äänesti 56,4 % ja kuntavaaleissa 2025 54,1%. Äänestysaktiivisuus on laskenut. Demokratian kannalta tilanne on melko hyvä ja kertoo, että kuntalaiset haluavat vaikuttaa omaan päätöksentekoon.

Heinävedellä on suhteessa verrokkikuntiin paljon poliisin tietoon tulleita henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia sekä liikenneturvallisuuden vaarantamisia ja liikennetrikkeleitä. Liikenneturvallisuuden osalta suunta on kuitenkin ollut merkittävästi alaspäin.

Heinävedellä sosiaali- ja terveyspalvelut tuottaa hyvinvointialue Siun Sote, kuten myös verrokkikunnissa. Lääkärikäynnit perusterveydenhuollon avokäynneillä on laskeneet ja mutta osuus yksityislääkäreillä käyvien määrä on kasvanut. Erikoissairaanhoidon avokäynneillä Heinävedellä on huomattavasti verrokkikuntia korkeammat luvut. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit sisältävät kaikkien erikoisalojen erikoissairaanhoidon käynnit kaikissa kunnallisissa sairaaloissa. Yli 22 % käyttää Heinävedellä yksityissektorin hammaslääkäripalveluita. Luku on selkeästi isompi kuin verrokkikunnissa tai koko maassa.

Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Huolenaiheet:

- Väestö ikääntyy.
- Väestömäärän lasku.
- Huolto- ja elatussuhde korkea.
- Yksinäisyys kasvanut
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten määrä kasvanut
- Ylipainoisuus 8 ja 9 luokkalaisilla merkittävässä kasvussa.
- Kouluruokailu heikentynyt
- Pienituloisuusaste
- Päihteet ja mielenterveysongelmat

Positiiviset:

- Koulutustasomittain nousussa.
- Lasten- ja nuorten terveydentilan kokemus parantunut
- Työllisyystilanne parantunut, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys
- Kunnan suhteellinen velkaisuus ja lainakanta laskenut
- Kunnan verotulot kasvaneet
- Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkuudet vähentyneet

HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021-2024

Teemoja:

1. Asukkaiden osallisuus ja yksinäisyyden ehkäisy huomioidaan kaikessa toiminnassa

Toimenpiteet:

- Yhteistyön ja yhteisöllisyyden kulttuuria vahvistetaan kaikkien toimijoiden ja kumppaneiden välillä
- Kunnan toiminta ja päätöksenteko on avointa.
- Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti vastaamaan nopeasti muuttuvan ympäristön edellytyksiä.
- Elinvoimainen ja monipuolinen järjestökenttä mahdollistetaan toimintaan soveltuvilla tiloilla, riittävillä toimintaresursseilla sekä sujuvalla kunnan, ja järjestöjen toimijoiden välisellä yhteistyöllä.

2. Koko työvoimapotentialiaalia hyödynnetään tarjoamalla siihen riittävä tuki

Toimenpiteet:

- Ylläpidetään työpaja toimintaa,
- Aktiivinen työllisyyden edistäminen
- Oppilaitosyhteistyön kehittäminen

3. Palvelut saadaan oikea-aikaisesti ja tarpeiden mukaisesti

Toimenpiteet:

- Koulujen riittävä tuntikehys, ammattitaitoinen henkilökunta
- Oppilashuoltopalvelut oikea-aikaiset ja saavutettavat
- Lapset, nuoret ja vanhemmat saavat tukea haastavissa elämäntilanteissa
- Monipuoliset asiantuntijapalvelut turvataan
- Lasten ja nuorten peruspalveluja toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä.
- Oppilailla on tasapuolinen mahdollisuus saada varhaista ja riittävää tukea kasvuunsa ja oppimiseensa sekä yksilönä, että ryhmän jäsenenä.
- Käyttöön otetaan käyttöön Pakka-toimintamallin mukaisia toimintatapoja

4. Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Toimenpiteet:

- uudet, terveet tilat (koulukeskus)
- väestön toimintakyvyn turvaaminen
- Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy
- Elintapojen myönteinen kehittyminen (liikunta, ravitsemus, päihteet)
- Eri ikäryhmille ja erityisryhmille soveltuvien liikuntamuotojen tarjoaminen
- Edistetään terveellistä, ravitsemussuositusten mukaista ruokailua sekä välipalatarjontaa.
- Kouluruokailun laatuun ja viihtyisyyteen kiinnitetään huomiota.
- Edistetään ja tuetaan varhaiskasvatuksen ja koulun toimintakulttuurin liikunnallistamista
- Liikunta-alueista huolehtiminen, retki- ja luontokohteista huolehtiminen

- Laadukkaat kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- Lasten, aikuisten ja ikääntyneiden liikkumisen turvallisuuden turvaaminen (Turvalliset työ- ja koulumatkat, esteettömät tilat, joukkoliikenteen turvaaminen, nopeusrajoitukset, lähiympäristön turvallisuus)

1 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

PALVELUT

Päämäärä: Laadukkaat peruspalvelut

- Varmistetaan hyvät ja toimivat peruspalvelut yhteistyössä yhteistyökumppanien kanssa. (Siunsote (hyvinvointialueen), Keski-Savon ympäristötoimi)
- Palvelutuotantoa kehitetään asiakaslähtöisesti ja digitaalisuutta hyödyntäen.
- Hyvin resursoitu perusopetus pienine opetusryhmineen.

Mittarit: asiakastytytyväisyyskyselyt ja niiden tulokset

Päämäärä: Henkilökunta on ammattitaitoista ja motivoitunutta

- Hyvä johtamiskulttuuri ja johtamisen edellytykset
- Henkilökunnan täydennyskoulutus ja työhyvinvoinnista huolehtiminen

Mittarit: säännölliset henkilöstön työttytyväisyyskyselyt ja niiden tulokset

HYVINVOINTI

Päämäärä: Aukkaiden hyvinvoiva elämä koko elinkaaren ajaksi.

- Kaikessa päätöksenteossa ja suunnittelussa huomioidaan asukkaiden mahdollisuus terveyttä edistävään ruoka- ja liikunta ympäristöön sekä päihteettömyyttä ja mielenterveyttä tukevaan ympäristöön.
- Tuen tarpeessa olevien tunnistamisella sekä heille ennakoinvan tuen kohdentamisella ehkäistään sosioekonomisten ongelmien kasautumista

Mittarit:

- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (hyte-kerroin)
- Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (hyte-kerroin)
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, osuus vastaavanikäisestä väestöstä (hyte-kerroin)
- Kouluruokailusuositus käytössä (hyte-kerroin)

Mittarit: säännölliset henkilöstön työttytyväisyyskyselyt ja niiden tulokset

Päämäärä: Osallistuva kuntalainen

- Yhteistyön ja yhteisöllisyyden kulttuuria vahvistetaan kaikkien toimijoiden ja kumppaneiden välillä
- Kunnan toiminta ja päätöksenteko on avointa.
- Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti vastaamaan nopeasti muuttuvan ympäristön edellytyksiä.
- Elinvoimainen ja monipuolinen järjestökenttä mahdollistetaan toimintaan soveltuvilla tiloilla, riittävillä toimintaresursseilla sekä sujuvalla kunnan, ja järjestöjen toimijoiden välisellä yhteistyöllä.

Mittarit: yleisavustukset , asukas

Mittarit: säännöllisesti koolle kutsutut liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen / kyllä, ei (hyte-kerroin)

ELINVOIMA

Päämäärä: Elinvoimainen kunta

- Kunta on organisoinut yrityspalvelunsa seudullisesti.
- Kunta tekee aktiivisesti työtä yritysten toimintaympäristön kehittämiseksi.
- Uusien investointien saaminen kuntaan.
- Työvoiman kohtaanto-ongelmiin vastataan koulutustarjonnalla, työelämän ja oppilaitosten yhteistyöllä.
- Työllistymisen ja työllistämisen eri tukimuotojen aktiivinen hyödyntäminen on tärkeää.

Mittarit: työllisyys (työttömyysprosentti)

Mittarit: Yritysten määrä ja työpaikkojen kokonaismäärä

Päämäärä: Heinävesi kuntabrändin kirkastaminen

- Positiivisen viestinnän, kuntamarkkinoinnin ja tiedottamisen voimistaminen kärkinä luostarit, Heinäveden vesireitit, kanavat, kansallispuisto Kolovesi

Mittarit: Näkyvyys eri medioissa (mediaseuranta)

Päämäärä: Kunnan viihtyisyys luo laadukkaan elinympäristön.

- Maankäyttö, kaavoitus ja sujuvat lupakäytännöt
- Luontoon ja kulttuuriin pohjautuva matkailu- ja virkistysympäristö
- Matkailuelinkeinojen ja oheispalvelujen kehittämistoimenpiteet yhteistyössä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa.

Mittarit: positiivinen nettomuutto

Hyvinvointisuunnitelma 2024

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lasten ja nuorten sekä perheiden aktivointi terveelliseen arkeen	Liikkuva koulu. Välkkäritoimintaa ja KiVa koulua kehitetään.	Varhaiskasvatus ja perusopetus, toisen asteen opetus sekä järjestö- ja seuratoiminta	Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista 25% (ed. vuosi 37,2%) Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista 17,1 % (2021)

			Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista 37,8% (ed. vuosi 16,7%) THL kouluterveyskysely
Lapsiperheiden varhainen tuki	Varhaisen tuen palveluita kehitetään vastaamaan paremmin lapsiperheiden tarpeita	Perhe- ja sosiaalipalvelut (Siun Sote) ennaltaehkäisevät palvelut, lastensuojelu	Perheitä varhaisen tuen perhetyön ja lapsiperheiden kotipalveluissa lapsiperheistä
	Lape-työ (ohjata, koordinoita, seurata ja arvioida kunnassa tehtävää lapsi- ja perhepalvelujen muutostyötä) Oppilashuollon resurssien kohdentaminen	Siun sote, Kunta-LAPE ryhmä	Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0-17 vuotiaat, 8,6 % (ed. vuosi 10)
Nuorten koulupudokkaiden, nuorisotyöttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisy	Moniammatillinen eri hallintokunnat ylittävän yhteistyön kehittäminen ja lisääminen	perusopetus, vapaa-aikapalvelut, perhe- ja sosiaalipalvelut (Siun Sote) ennaltaehkäisevät palvelut	Kouluterveyskysely
	Etsivä nuorisotyö ym. lukutaidon kehittäminen, seura- ja harrastustoiminta, oppilaanohjaus	Yleishallinto / työllisyyden edistäminen (etsivä nuorisotyöntekijä, Koulupuisto ry), perusopetus (oppilaanohjaaja)	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 16,7 (ed. vuosi 11%) Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta 11,8% (ed. vuosi 13,9)

Työikäisten hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Työllisyyden lisääminen	Työllisyystyöt: Palkataan TE-toimiston myöntämällä palkkatuella ja kunnan omalla rahoituksella pitkäaikaistyöttömiä / nuoria työttömiä hallintokuntiin ja Siun soten yksiköihin määräaikaisiin tehtäviin	Yleishallinto / työllisyyden edistäminen	Työttömyys, pitkäaikaistyöttömyys, rakennetyöttömyys, Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 7,6 % (ed. vuosi 8%)
	Yritysten toimintaedellytysten turvaaminen	Kunnanjohtaja ja yleishallinto/työllisyyden edistäminen	Elinkeinotoiminnan tunnusluvut Yrityskanta 285 (ed. vuosi 284) Leader hankkeet 7 (ed. vuosi 4)
Työttömien aktivointi	Kuntouttava työtoiminta: toiminnan tarkoituksena on parantaa työllistymismahdollisuuksia ja elämänhallintakykyä.	Yleishallinto / työllisyyden edistäminen / koordinaattori	Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki 209 (ed. vuosi 223) 1000 euroa
Työikäisten työkyvyn ylläpito	Harraste- ja kulttuuritoiminnan sekä elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien tarjoaminen Vapaa-ajan harraste- , retki- ja liikuntapaikkojen ylläpito	Vapaa-aika ja kulttuuripalvelut, tekninen toimi, kirjasto, asuminen- ja ympäristöpalvelut Soisalo-opisto	Harrastetoimintaan osallistuneiden tunnusluvut Kirjastokäynnit 36500 (ed. vuosi 40000) Liikuntatoimintaan osallistuneet 1228 (ed. vuosi 800) Nuorisotoimintaan osallistuneet 2810 (ed. vuosi 2400) Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 12,1 % (ed. vuosi 12,0%)

Ikäihmisten hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Yksinäisyyden ja tarpeettomuuden uhan minimointi	Asiointiliikenne Kulttuuri- ja tapahtumatarjonta	Joukkoliikenne / kulttuuritoimi	Joukkoliikenne toteutuu / ei toteudu €/asukas, tapahtumien kävijämäärät Kulttuuritoimen tapahtumien kävijät 3280 (ed. vuosi 3500)

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Järjestö- ja seurataapaamiset	Kunnan järjestökenttä kokoontuu säännöllisesti	Vapaa-aikatoimi	toteutuu / ei toteudu
Kuntalaisosallisuuden kehittäminen	Avoin ja aktiivinen tiedottaminen Osallisuuden kehittäminen	Kaikki hallintokunnat	toteutuu / ei toteudu

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

Valtuusto 19.09.2022 96

2 Suunnitelman laatijat

Hyvinvointisuunnitelma on työstetty Heinävedellä laaja-alaisessa yhteistyössä. Kunnan johtoryhmä on kunnan hyvinvointiryhmä (kunnanjohtaja, tekninen johtaja, yläkoulun- ja lukion rehtori, talousjohtaja ja hallintosihteeri). Kunnanjohtaja vastaa kunnan hyvinvointityöstä. Suunnitelmaa on työstetty kunnan tulosyksiköiden esihenkilöiden kanssa (mm. perusopetus, vapaa-aikatoimi, nuoriso- ja liikunta, kirjasto, kulttuuri, tekninen toimiala, hallinto)

3 Suunnitelman hyväksyminen

Valtuusto 19.09.2022 96